

KHK - 424/12 md.)

Ayrıca gerektiği hallerde aşağıda yazılı ilave yetkileri de kullanır.

a. Bölgedeki İl'ler arasında koordinasyonu ve işbirliğini sağlar.

b. Özel ve genel kolluk kuvvetleri Olağanüstü Hal Bölge Valisinin emir ve komutası altındadır. Vali bunlardan hangilerinin il valilerinin kontrolünde, hangilerinin doğrudan kendi kontrolünde olacağını tesbit eder.

c. Olağanüstü Hal Bölge Valisi, bölgesi içinde özel ve genel kolluk kuvvetlerinin yerlerini sürekli veya geçici olarak değiştirebilir.

d. Olağanüstü Hal Bölge Valisi, Jandarma Asayiş Komutanlığına, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi doğrultusunda görev verir.

(Ek: 10/7/1987 - KHK-286/1 md.) Olağanüstü Hal Bölge Valisine karşı sorumlu Jandarma Asayiş Komutanlığı emrine giren veya hareket komutasına verilen diğer kuvvet birlikleri (Jandarma sınır birlikleri dahil) emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin sağlanmasında genel kolluk kuvvetlerinin sahip olduğu kanuni yetkileri haizdirler.

e. Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin görev alanında bulunan Milli İstihbarat Teşkilatı, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinde belirtilen hususlarla sınırlı olmak kaydı ile, Olağanüstü Hal Bölge Valisine karşı sorumludur.

f. Görev alanına giren il'lerde, askeri birliklerce Olağanüstü Hal Bölge Valilerine sağlanacak yardım ve desteğin şekli ve miktarı önceden planlanır. Valinin bu yardım ve destek talepleri mahalli komutanlarca zamanında yerine getirilir.

g. **(Değişik: 9/4/1990 - KHK - 413/6 md.; Mülga: 9/5/1990 - KHK 424/2 md.; Yeniden düzenleme 9/5/1990 - KHK - 425/4 md.)**

Olağanüstü Hal Bölge Valisi, görev alanı içindeki illerde genel güvenlik, asayiş ve kamu düzeni bakımından çalışmalarında sakınca görülen veya hizmetlerinden yararlanılamayan kamu personelinin yer değiştirmesini veya görev alanı dışında geçici veya sürekli görevlendirilmesini ilgili kurum veya kuruluşlardan isteyebilir. Bu istekler derhal yerine getirilir. Bu personel hakkında kendi özel kanunlarındaki hükümler uygulanır.

h. Olağanüstü Hal Bölge Valisi güvenlik yönünden gerekli düzenlemeleri yapabilmek için geçici veya sürekli olarak görev alanı içinde bulunan köy, mezra, kom ve benzeri yerleşim birimlerini boşalttırabilir, yerlerini değiştirebilir, birleştirebilir ve bu maksatla gereken kamulaştırma ve diğer işlemleri re'sen ve ivedilikle yapabilir.

(Ek alt bent: 9/4/1990 - KHK-413/7 md.; Mülga : 9/5/1990-KHK-424/12 md.)

(Ek alt bent: 9/4/1990 - KHK-413/7 md.; Mülga : 9/5/1990-KHK-424/12 md.)

(Ek alt bent: 13/4/1990 - KHK-421/4 md.; Mülga : 9/5/1990-KHK-424/12 md.)

(Ek alt bent: 9/4/1990 - KHK-413/7 md.; Mülga : 9/5/1990-KHK-424/12 md.)

i. Olağanüstü Hal Bölge Valisinin emrinde bulunan güvenlik kuvvetleri hakkında bu görevlerinden ötürü Memurin Muhakematı Hakkında Kanuna göre işlem yapılır.

j. Olağanüstü Hal Bölge Valisi, emrindeki kuvvetleri gereğinde mücavir İl'lerde hareketin takibi maksadıyla görevlendirebilir. Gerekli tedbirlerin alınmasını mücavir İl

Valilerinden isteyebilir, bu istekler ilgili Valiler tarafından derhal yerine getirilir.

Mücvir İl'ler Olağanüstü Hal Bölge Valisinin talebi, İçişleri Bakanının teklifi, Başbakanın onayı ile belirlenir.

k. (Mülga: 30/10/1989-KHK-387/1. md.; aynen kabul: 18/1/1990-3601/1 md.)²

k - (Ek: 23/2/1988-KHK-313/1 md.) Olağanüstü Hal Bölge Valisi, bölge kapsamındaki illerde sıkıyönetim askeri mahkemelerince tutuklanan sivil kişilerin sivil tutukevlerinde muhafaza edilmelerine karar verebilir. Bu suretle muhafaza edilen sivil tutuklular hakkında sivil tutukevleriyle ilgili hükümler uygulanır.²

Olağanüstü Hal Bölge Valisi bu yetkilerden gerekli gördüklerini görev alanındaki İl'lerin Valilerine ve Jandarma Asayiş Komutanına devredebilir.

İçişleri Bakanı bu yetkilerden gerekli gördüklerini re'sen kullanabileceği gibi bölgede görevli sorumlular hakkında usulüne göre soruşturma açmak, açtırmak ve görevden uzaklaştırmak yetkisine de sahiptir.

Personel ve mali hükümler:³

Madde 5 – Olağanüstü Hal Bölge Valisi emrinde görevlendirilen personelin özlük ve sair mali hakları kurumlarına bağlı olarak devam eder. Vali, emrinde görevlendirilen personelin sicil ve disiplin amiridir. Vali diğer kamu personeli ile kolluk kuvvetleri amir ve komutanları hakkında da ek sicil düzenlemeye yetkilidir.

Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin harcamaları için İçişleri Bakanlığı bütçesine gerekli ödenek konulur.

Ayrıca, Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin acil ve zaruri ihtiyaçları için Geliştirme ve Destekleme Fonundan da yeteri miktarda para verilir.

(Mülga dört, beş, altı ve yedinci fıkralar: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

İçişleri Bakanlığı taşra teşkilatında kullanılmak üzere 1 inci derece Mülki İdare Amirliği Hizmetleri sınıfından bir adet Olağanüstü Hal Bölge Valisi kadrosu ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı (1) sayılı cetvelin ilgili bölümüne eklenmiştir.

Olağanüstü Hal Bölge Valisine ödenecek aylık, ek gösterge, makam tazminatı dahil her türlü zam ve tazminatlar en yüksek Devlet Memuruna ödenen miktara eşittir.

(Değişik: 14/1/1991 - KHK - 432/1 md) Görev alanına giren illerde görevli kolluk kuvvetleri personeli ile emre, harekât kontroluna verilen birliklerin mensuplarına, mahallinden lojman tahsis edilir ya da lojman karşılığı kira bedeli ildeki kuruluşun merkez teşkilâtı bütçesinden karşılanır ve lojman ihtiyacı bu usulle karşılanan personelin aylık ücretlerinden, kamu konutları aylık kira birim bedelleri esas alınmak suretiyle tespit edilen kira bedeli peşin olarak bordro

² (k) bendi; 30/10/1989 tarih ve 387 sayılı KHK ve onu değiştirerek Kanunlaştıran 18/1/1990 tarih ve 3601 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış ve müteakip (l) bendi (k) olarak teselsül ettirilmiştir.

³ Bazı illerde Kamu personeline ödenecek ek tazminat esasları, 27/7/1987 tarih ve 87/11989 sayılı Kararname ile tespit edilerek 28/7/1987 tarih ve 19531 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Daha sonra bu esaslarda yapılan değişiklikler için; 1/4/1988 tarih ve 88/12795 sayılı (R.G.11/4/1988-19782), 18/5/1990 tarih ve 90/460 sayılı (R.G.24/5/1990-20527) Kararnamelere bakınız.

üzerinden kesilmek suretiyle tahsil edilir ve Hazineye irat kaydedilir. Bu şekilde konut ihtiyacının karşılanması yerine, görev mahalli dışındaki illerden konut talep edenlere; bu bölgede bulunan garnizonlardaki lojman sayısı, emniyet ve asayiş durumu ile kiralık konut olanakları dikkate alınarak lojman tahsis edilebilir. Bu taleplere uygulanacak usul ve esaslar, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(Ek: 30/11/1990 - KHK - 428/1 md.; Değişik: 14/1/1991 - KHK - 432/1 md.)

Olağanüstü hal bölgesinde görevli milli istihbarat ve kolluk kuvvetleri personeli ile emre, hareket kontrolüne verilen askeri birlik mensuplarının, asayiş koruma ve kollama görevleri sırasında maruz kalacakları yaralanma ve hastalıkları dolayısıyla ayakta ve meskende tedavilerinde kullanacakları ilaç bedellerinden % 20 katılım payı alınmaz.

İhtilafların çözümü:

Madde 6 – Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin görev alanında, adli ve idari yargı ile askeri mevzuata ilişkin hususlar hariç olmak üzere, yetki ve görevlerin kullanılmasından doğacak ihtilafları çözümlenmeye ve bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanması ile ilgili her türlü idari düzenlemeleri yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Dava açılması:

Madde 7 - (Değişik : 9/4/1990-KHK- 413/9 md.; Mülga: 9/5/1990-KHK-424/12 md.; Yeniden düzenleme: 9/5/1990-KHK-425/4 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 22/5/2003 tarihli ve E.2003/28, K.2003/42 sayılı Kararıyla.)

Geçici Madde 1 - (Değişik: 30/10/1989 - KHK - 387/1 md.; değiştirilerek kabul: 18/1/1990 - 3601/2 md.)

Olağanüstü Hal Bölge Valisi, 387 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihi olan 6 Kasım 1989 tarihinden başlayarak bir ay içinde, mücavir iller dahil olağanüstü hal bölgesinde ikamet edenlerin müracaatı üzerine, ellerinde bulunan ruhsatsız ateşli silahlara menşelerine bakılmaksızın taşıma veya bulundurma ruhsatı verebilir.

Bu madde hükmünden yararlananlar hakkında, belirtilen süre içinde, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile 765 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanmaz.

Ruhsata bağlanan silahlardan veraset yolu ile kendilerine intikal edenlere, ilgili yönetmelikte belirtilen süre içinde müracaatları halinde, taşıma veya bulundurma ruhsatı verilebilir.

Bu silahlar devredilemez ve satılamaz.

Olağanüstü Hal Bölge Valisi, bu yetkisini, bölgesi kapsamındaki il valileri ile mücavir il valilerine devredebilir.

Bu ruhsatlar harca tabi değildir.

Kendilerine bu Kanuna göre taşıma ruhsatı verilenlerin bu ruhsatları, olağanüstü halin

bitimi tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde mahalli mülki amirliklerine müracaat edilmesi halinde, bulundurma ruhsatına dönüştürülür.

Taşıma veya bulundurma ruhsatlarının verileceği kişiler, ruhsata bağlanacak silahların nitelikleri, bunların taşınabileceği yerler ve bu konu ile ilgili diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 2 – (Ek:11/2/2004 – 5090/1 md.)

Geçici 1 inci maddenin yedinci fıkrası gereğince olağanüstü halin bittiği tarihten itibaren kırkbeş günlük süre içinde mahallî mülkî amirliklere müracaat ederek taşıma ruhsatlarını bulundurma ruhsatına dönüştürmeyenler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde müracaat etmeleri halinde, geçici 1 inci madde hükmünden yararlandırılır ve bunlar hakkında devam eden soruşturma ve davalar düşer. Ancak soruşturma veya dava dosyasının bulunduğu yargı merciine başvurmak suretiyle soruşturmaya veya davaya devam edilmesini istediklerini bildirenler hakkında soruşturma veya davaya devam olunur.

Yürürlük:

Madde 8 - Bu Kanun Hükmünde Kararname 19/7/1987 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 9 - Bu Kanun Hükmünde Kararnameyi Bakanlar Kurulu yürütür.

10/7/1987 TARİH VE 285 SAYILI KHK'YE İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1 - 18/5/1990 tarih ve 426 sayılı KHK'nin 1 inci maddesi:

Madde 1 - 10/7/1987 tarihli ve 285 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinde sayılan iller arasına Batman ve Şırnak illeri dahil edilmiştir. Bu iller hakkında da 424 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

2 - 4/3/1993 tarih ve 481 sayılı KHK'nin Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 - (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2.md.)

3 - 2/12/1993 tarih ve 3920 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 1 – a) 19/7/1987 tarihinden sonra Olağanüstü Hal Bölge Valiliği emrinde görev yapmış olanlardan bu tarihten sonra bölgede en az bir yıl çalışmış veya ölüm, emeklilik yahut görev başında sakatlanma sonucu bir yıl dolmadan bölgeden ayrılmış olanlar ile halen bölgede çalışan kamu görevlilerine; 285 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlerine göre nemalandırılmak üzere adlarına Toplu Konut Fonuna yatırılmış bulunan meblağlar, neması ile birlikte, 31.12.1994 tarihini

geçmemek üzere başvuru tarihlerinden itibaren en geç altı ay içinde kendilerine veya kanuni mirasçılarına ödenir.

b) 5.3.1993 tarihinden, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar 481 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 inci maddesine göre kendilerine nemasız ödeme yapılan personele de, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay içinde başvuruları halinde nemaları ödenir.

c) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin, bu Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilen 28 inci maddesinin önceki hükümlerine göre ödenen tazminattan en az bir yıl süreyle yararlanmış veya ölüm, emeklilik yahut görev başında sakatlanma sonucu bir yıl dolmadan bu tazminatın ödendiği bölgeden ayrılmış olanlar ile halen bölgede çalışan kamu görevlilerine; nemalandırılmak üzere adlarına Toplu Konut Fonuna yatırılmış bulunan meblağlar neması ile birlikte, 31.12.1994 tarihini geçmemek üzere başvuru tarihlerinden itibaren en geç altı ay içinde kendilerine veya kanuni mirasçılarına ödenir.

d) (a) ve (c) fıkrası hükümleri; her iki bölgede ödenen tazminatlardan yararlanma süresi toplamı bir yılı aşanlar için de aynen uygulanır.

e) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Toplu Konut Fonuna yatırılmamış miktarlardan, (a), (c) ve (d) fıkralarında belirtilen geri ödeme şartlarına haiz olan personele ilişkin olanlar doğrudan personelin kendisine veya kanuni mirasçılarına kurumu tarafından ödenir. Diğer personele ait olanlar tahakkuk ettirilmez, tahakkuk ettirilmiş olup emanet hesaplarında bekletilenler ise kuruma gelir yazılır.

Bu madde hükümlerine göre personele yapılacak ödemelerden sonra Toplu Konut Fonu adına Türkiye Emlak Bankasında açılan hesaplarda nema dahil kalan bakiye, 1.4.1995 tarihinde Bütçeye gelir yazılmak üzere Hazine hesaplarına intikal ettirilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak her türlü düzenlemeyi yapmaya ve tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

**285 SAYILI KHK'YE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN KANUN VEYA
KHK'NİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Kanun veya KHK No.	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/286	–	19/7/1987
KHK/287	–	27/7/1987
KHK/313	–	24/2/1988
KHK/321	–	5/5/1988
KHK/387	–	6/11/1989
3601	–	26/1/1990
KHK/413	–	10/4/1990
KHK/421	–	13/4/1990
KHK/424	–	10/5/1990
KHK/425	–	10/5/1990
KHK/426	–	22/5/1990
KHK/428	–	28/12/1990
KHK/432	–	13/2/1991
KHK/481	–	5/3/1993
3920	–	15/ 1/1994 tarihinden geçerli olmak üzere 10/12/1993
4753	–	3/5/2002
5090	Geçici Md.2	17/2/2004